

Program Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie
w Gminie Jabłonka
na lata 2016-2020

Spis treści

Podstawa prawna:	3
I. Wstęp	4
II Zjawisko przemocy w rodzinie	4
III. Diagnoza sytuacji w gminie Jabłonka w aspekcie problemów występowania przemocy domowej.....	6
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji .6	
3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet	11
3.2.1 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów gimnazjum z terenu Gminy Jabłonka na temat zjawiska przemocy	11
3.2.2 Ankieta przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców na temat występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Jabłonka	14
3.3. Analiza SWOT	17
IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	19
V. Adresaci programu.....	19
VI. Założenia oraz cele i zadania Programu.....	20
6.1 Założenia programu	20
6.2 Cele programu	21
6.2.1 Cel główny Programu	21
6.2.1 Cele szczegółowe Programu.....	21
VII. Źródła finansowania programu	32
VIII. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń	32
Załączniki	33

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487 z późn. zm.);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 poz. 224 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016 poz. 239 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016 poz. 930 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015 poz. 1916 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 546 z późn.zm.);
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm);
- M.P. Poz. 445 Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020;
- Strategia Rozwoju Gminy Jabłonka na lata 2015 – 2025;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jabłonka na lata 2014 – 2020;
- Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020r. stanowiący załącznik do Uchwały nr 1408/105 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 października 2015r.

I. Wstęp

Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie mające na celu przerwanie przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc ofiarom. Powodzenie podejmowanych działań w dużej mierze zależy od współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka na lata 2016-2020 przedstawia strategię działania obejmującą pomoc rodzinom doświadczającym przemocy, w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym oraz społecznym.

II Zjawisko przemocy w rodzinie

Art. 2 ust. 2 znowelizowanej w 2010 roku Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Na przemoc w rodzinie składa się, więc wiele rodzajów przemocy: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, czy zaniedbanie. Występuje ona zarówno w rodzinach z dysfunkcjami, ale także w rodzinach uważanych za „normalne”. Przemoc w rodzinie zwykle powtarza się według określonego schematu, w którym wyróżniamy następujące fazy:

- narastania napięcia, w której zaczyna pojawiać się agresja,
- ostrej przemocy, w której następuje wybuch agresji,
- miodowego miesiąca, kiedy sprawca przeprasza i obiecuje poprawę.

Z reguły w fazie ostrej przemocy lub zaraz po niej ofiary poszukują pomocy: wzywana jest Policja, ofiara ucieka z domu. Bardzo często w fazie miodowego miesiąca osoby doświadczające przemocy wycofują się z kontaktu z osobami udzielającymi pomocy, mając pozorne poczucie odzyskiwania kontroli nad sytuacją. To „wycofywanie”, podobnie jak fakt dalszego pozostawania w związku ze sprawcą, specjaliści, tłumaczą syndromem wyuczonej bezradności

lub do syndromem stresu pourazowego. Syndrom wyuczonej bezradności, w przypadku ofiar przemocy, oznacza poddanie się i rezygnację z aktywności, które ofiara podejmowała w celu poprawy sytuacji, a które okazały się nieskuteczne. Nabiera wówczas przekonania, że nie może nic zrobić, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo rezygnuje, więc z kolejnych prób zmiany sytuacji. Nie oznacza to jednak, że ofiary przemocy nie podejmują wielu doraźnych działań, których celem jest poprawa sytuacji rodziny, np. rozmowa ze sprawcą, unikanie ataku poprzez wyjście z domu, ukrywanie się lub ucieczkę już w trakcie ataku. Podejmują również działania polegające na poszukiwaniu pomocy na zewnątrz, rozmawiają na temat doznawanej przemocy z krewnymi, znajomymi, sąsiadami, kontaktując się z Policją i organizacjami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy. Zdarza się również, że reakcją ofiary jest odwzajemnienie przemocy i zabicie sprawcy, który przez wiele lat stosował przemoc.

Analizując sytuację ofiary, należy wziąć pod uwagę, że ma ona nadzieję na zmianę zachowania sprawcy. Ponadto często wstydzi się swojej sytuacji, jest zależna ekonomicznie od sprawcy lub zostaje z nim „ze względu na dzieci”. Często uważa, że przemoc jest jej prywatnym problemem, a środowisko zewnętrzne (rodzina, znajomi, instytucje) swoim zachowaniem mogą utwierdzać o braku możliwości otrzymania wsparcia i ochrony.

Podczas, gdy zachowania ofiary mogą wydawać się irracjonalne, sprawca w sposób bardzo logiczny potrafi tłumaczyć swoje zachowanie, jako akt słusznego ukarania ofiary. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność. Nie przyznaje również, że takie zachowanie jest aktem agresji oraz mechanizmem sprawowania władzy i kontroli, narzędziem całkowitego podporządkowania ofiary woli sprawcy. Kobiety, dzieci oraz osoby starsze, które najczęściej padają ofiarami przemocy w rodzinie, ciągle jeszcze uznawane są za własność, zaś mężowie i rodzice, dorosłe dzieci – za osoby mogące dyscyplinować innych członków rodziny. W szeregu opracowań odnoszących się do przyczyn i źródeł przemocy w rodzinie podkreśla się, że to akceptacja dla hierarchicznej struktury społeczeństwa powoduje, że w ramach tej struktury funkcjonują osoby, które wierzą, że mają prawo stosować przemoc wobec pozostałych członków swojej rodziny.

Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania. To problem przez wiele lat ukrywany. Jednak szkodliwość jest tak determinująca dla jednostki, czy też całej rodziny, że wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

III. Diagnoza sytuacji w gminie Jabłonka w aspekcie problemów występowania przemocy domowej

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Gminie Jabłonka oparto się na następujących danych:

- sprawozdania, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy,
- ankieta przeprowadzona wśród młodzieży gimnazjalnej (107 ankiet) oraz dorosłych mieszkańców gminy Jabłonka (90 ankiet).

3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka powołany został Zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 08.02.2011r.

Do głównych zadań zespołu należy w szczególności:

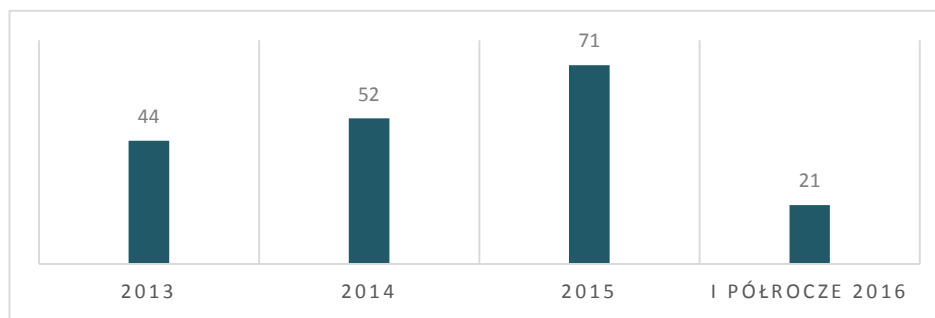
- integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach i formach dostępnej pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Rada Gminy określa tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Jabłonce oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Tab. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Jabłonka w latach 2013- czerwiec 2016. Źródło: dane OPS Jabłonka.

	2013	2014	2015	I półrocze 2016 r.
Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta”, w tym przez:	44	52	71	21
Pomoc społeczną	1	2	10	0
Policję	43	50	61	21
Liczba zakończonych NK	19	55	75	26
Liczba rodzin objętych działaniami ZI/grup roboczych	37	52	53	19
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4	2
Liczba powołanych grup roboczych	39	37	44	12

W latach 2013 – czerwiec 2016 w Gminie Jabłonka systematycznie rosła ilość rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty ze względu na występującą przemoc w rodzinie. Niebieskie Karty zakładane były głównie przez policję.

Rys. 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w latach 2013- czerwiec 2016. Dane OPS Jabłonna.

Zwykle ofiarami przemocy w rodzinie były kobiety.

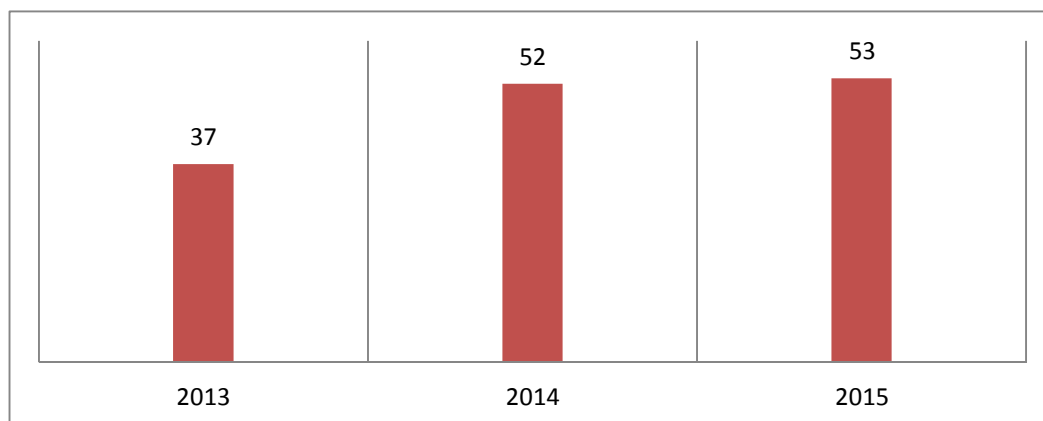
Tab. 2. Ofiary przemocy w latach 2015- czerwiec 2016. Źródło: OPS Jabłonna

Niebieskie karty	2015	I półrocze 2016
kobiety	44	20
mężczyźni	11	1
Dzieci	12	0
Osoby starsze, niepełnosprawne	2	0

W 2015 roku zostało zakończonych ogółem 75 procedur NK, w tym: 26 procedur NK z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, w 49 przypadkach zakończono procedurę z powodu braku zasadności podejmowanych działań, w 3 przypadkach zostało wydane rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań i wszczęto procedurę ponownie, w 1 przypadku zakończono procedurę z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy i wszczęto ją ponownie.

Instytucją, która udziela wsparcia finansowego osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce. Z tej formy pomocy w 2013 roku skorzystały 3 rodziny (10 osób), w 2014r. – 4 rodziny (18 osób), w 2015r. – 7 rodzin (26 osób). Ogółem wsparcia finansowego i pozafinansowego udzielono w 2013r. 37 rodzinom, w 2014r. – 52 rodzinom i w 2015r. – 53 rodzinom.

Rys. 2. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu przemocy domowej w latach 2013-2015. Źródło: dane OPS Jabłonka.

Systematycznie rośnie liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem ze względu na występowanie przemocy domowej.

Instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Jabłonka są: Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce (w którego strukturze funkcjonuje Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie), Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w której strukturze funkcjonuje Gminny Punkt Konsultacyjny Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie), Komisariat Policji, Placówki Oświatowe, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej.

Tab. 3. Formy pomocy udzielonej osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Źródło: OPS Jabłonka

Formy pomocy	2014	2015	I półrocze 2016
Poradnictwo psychologiczne: liczba osób objęta poradnictwem	17	10	3
Poradnictwo socjalne: liczba osób objęta poradnictwem	104	125	44

Zakres działalności Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie obejmuje m.in.: pomoc psychologiczną (edukacja na temat przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa poprzez uczenie działań skierowanych na zatrzymanie przemocy, wsparcie psychologiczne), poradnictwo socjalne (rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb

i instytucji z terenu Gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny, motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień, motywowanie do podjęcia leczenia specjalistycznego).

Tab. 4. Działalność Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą, źródło: dane OPS Jabłonna

	2013	2014	2015	I półrocze 2016
Liczba osób korzystających z Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy	21	17	10	3
Liczba udzielonych porad	31	36	13	3

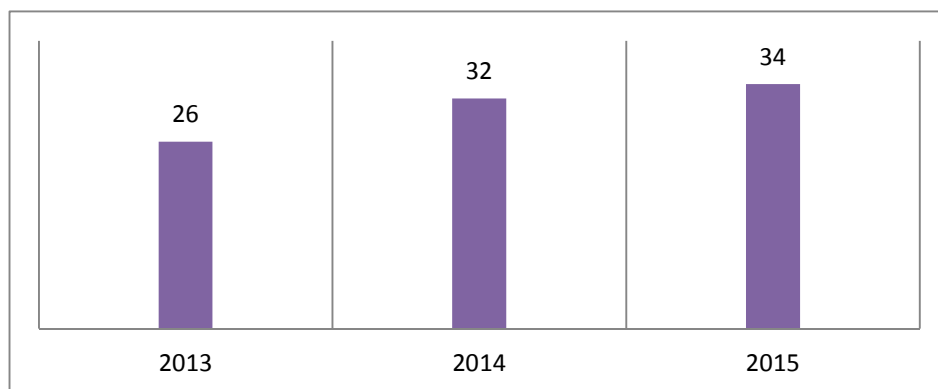
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jest udzielana pomoc w formie pomocy psychologicznej, prawnej oraz pracy socjalnej.

W rodzinach dotkniętych przemocą domową najczęściej dodatkowo występuje problem alkoholizmu, rodziny te nierzadko dotknięte są ubóstwem, bezrobociem oraz innymi dysfunkcjami.

Tab. 5. Osoby uzależnione a przemoc w rodzinie w Gminie Jabłonna. Źródło: OPS Jabłonna.

	2013	2014	2015
Liczba członków rodzin z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	56	63	65
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	bd	42	40
Osoby doznające przemocy w rodzinie	bd	53	50

Liczba rodzin objętych pomocą OPS z tytułu uzależnień systematycznie rośnie.

Rys. 3. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu uzależnień w latach 2013-2015. Źródło: dane OPS Jabłonka.

GKRPA w 2015 roku przeprowadziła rozmowy z 40 osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie, podczas których sprawcy motywowani byli do udziału w oddziaływaniach dla osób stosujących przemoc. Z 50 osobami doznającymi przemocy przeprowadzono rozmowę diagnozującą sytuację rodziny.

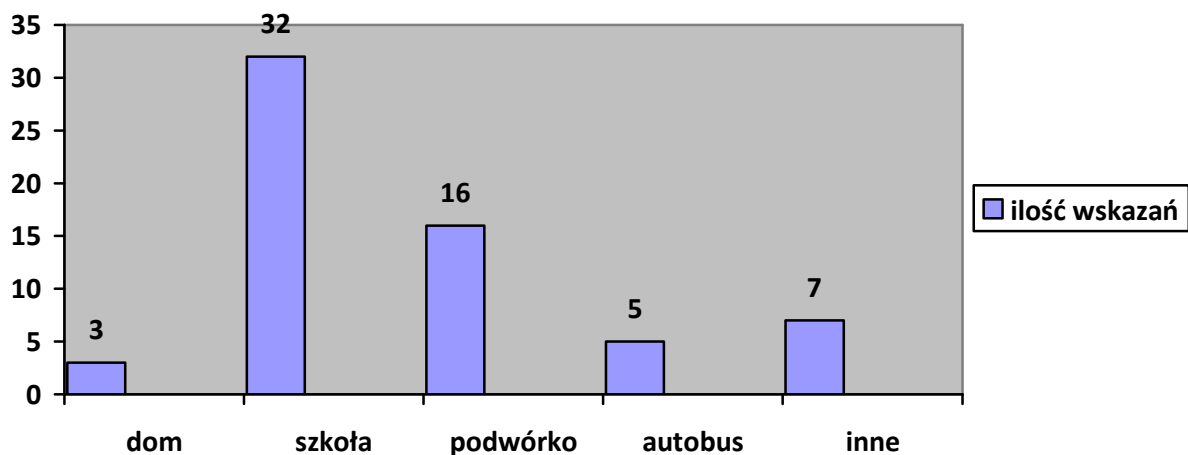
3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet

3.2.1 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów gimnazjum z terenu Gminy Jabłonka na temat zjawiska przemocy

Ankiety wypełniło 107 uczniów, 38 mężczyzn, 53 kobiety (w 16 ankietach brak danych), w wieku od 12 do 15 lat (12 lat – 2 osoby, 14 lat - 54 osoby, 15 lat - 39 osób, w 12 ankietach brak danych odnośnie wieku).

47 pytaných uczniów gimnazjum spotkało się ze zjawiskiem przemocy, 60 osób stwierdziło, iż nie spotkało się z nim.

Najwięcej badanych osób spotkało się z przemocą w szkole, następnie na podwórku, w autobusie i w domu. Niektórzy badani jako miejsca występowania przemocy wskazali: na Orliku (1), w kościele (1), na dyskotecce (2), przy sklepie (2) - odpowiedzi: inne.

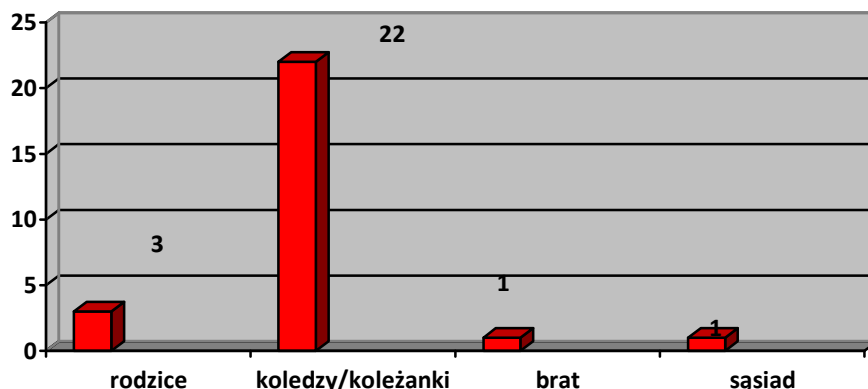

Rys. 4. Miejsca występowania przemocy. Źródło: badania ankietowe gimnazjalistów Gminy Jabłonka.

Pytanie dotyczące świadomości uczniów w obszarze identyfikacji różnych zachowań, które składają się na zjawisko przemocy przyniosło następujące wyniki (w nawiasie podano ilość wskazań):

- ✓ bicie (95),
- ✓ kopanie (77),
- ✓ popychanie (55),
- ✓ wyśmiewanie (44),
- ✓ poniżanie (56),
- ✓ kradzież (18),
- ✓ grożenie (63),
- ✓ plotkowanie (9),
- ✓ krzyki, przekleństwa (23),
- ✓ wypisywanie złych rzeczy o koleżance/koledze w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (32),
- ✓ zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie (27),
- ✓ składanie seksualnych propozycji (18),
- ✓ zmuszanie do seksualnych czynów (37).

17 ze 107 ankietowanych uczniów stwierdziło, iż było ofiarą przemocy. Pytani wskazali następujące osoby, od których doznali przemocy:

Rys. 5. Kto wobec Ciebie stosował przemoc? Źródło: badania ankietowe gimnazjalistów Gminy Jabłonka.

Na pytanie: *Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?* respondenci odpowiedzieli (w nawiasie podano ilość wskazań):

- bicie (9),
- kopanie (5),
- popychanie (9),
- wyśmiewanie (12),
- poniżanie (7),
- grożenie (5),
- plotkowanie (4),
- ukradziono mi moje rzeczy (0),
- krzyczano na mnie, przeklinano (5),
- wypisywano o mnie złe rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (3),
- zamieszczono bez zgody moje zdjęcia w Internecie (2),
- dawano seksualne propozycje (1),
- zmuszano do seksualnych czynów (0).

15 ankietowanych uczniów przyznało się do stosowania przemocy (81 odpowiedziało, że nie stosowało przemocy, w 11 przypadkach nie udzielono odpowiedzi).

Pytani o przyczyny stosowania przemocy udzielili następujących odpowiedzi (można było zaznaczyć kilka odpowiedzi):

- 9 osób stosowało przemoc dla zabawy,
- 3 pod presją innych,
- 1 z chęci zaimponowania innym,

- 1 ze zdenerwowania,
- 1 osoba została sprowokowana,
- 1 z zemsty,
- 1 osoba w obronie kogoś.

Uczniowie pytani o działania, jakie podjęliby będąc świadkami przemocy odpowiedzieli (w nawiasie podano ilość wskazań):

- zgłosił(a)bym osobie dorosłej (64),
- stanął(a)bym w obronie pokrzywdzonego (48),
- przyglądał(a)bym się (7),
- bał(a)bym się, nie reagował(a)bym (2),
- udawał(a)bym, że nie widzę (1)
- podjąłbym/podjęłabym inne działania: załagodziłbym sprawę (2).

W opinii uczniów, osoba doznająca przemocy powinna zwrócić się (w nawiasie podano ilość wskazań): do rodziców (79), nauczycieli (62), na policję (43), do dyrektora szkoły (36), nie mówić nikomu (3), postawić się (1), do księdza (2).

3.2.2 Ankieta przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców na temat występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Jabłonka

Ankiety wypełniło 90 osób, mieszkańców gminy Jabłonka w wieku od 20 do 63 lat. Wśród nich było 73 kobiet, 16 mężczyzn, w 1 przypadku brak danych odnośnie płci.

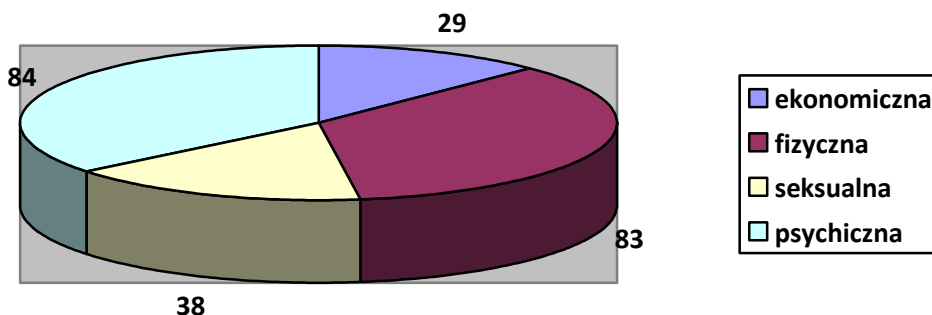
73 osoby stwierdziły, iż w gminie Jabłonka występuje zjawisko przemocy domowej, 12 osób było przeciwnego zdania, 2 osoby odpowiedziały, że nie wiedzą, 3 osoby nie zaznaczyły żadnej odpowiedzi.

Badani wskazali, że najczęściej przemoc występuje w (w nawiasie podano ilość wskazań):

- rodzinach z problemem nadużywania alkoholu (75),
- rodzinach mających poważne problemy materialne (31),
- pełnych (20),
- rodzinach mających poważne problemy z wychowaniem dzieci (18),
- niepełnych (10),
- wielodzietnych (9),
- wielopokoleniowych (12),
- we wszystkich wymienionych (14),

- innych: różnych (1), brak miłości (1).

W ankiecie mieszkańcy odpowiedzieli także na pytania dotyczące typów przemocy.

Rys. 6. Jakże zna Pan/Pani rodzaje przemocy domowej? Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Jabłonka.

Pytani o zachowania, które można zaliczyć do zachowań mających znamiona przemocy, ankietowani wskazali na (w nawiasie podano ilość wskazań):

- bicie (84),
- groźby (62),
- krzyki, przekleństwa (61),
- wyśmiewanie, poniżanie (54),
- stała krytyka (48),
- popychanie (48),
- zmuszanie do kontaktów seksualnych (38),
- ograniczanie środków na życie (23),
- zabieranie pieniędzy (23),
- odbieranie ulubionych rzeczy (11),
- „ciche dni” (miesiące) (10).

Według respondentów najczęściej padają ofiarą przemocy w rodzinie (w nawiasie podano ilość wskazań):

- dzieci (63),
- kobiety (24),
- matki (5),
- żony (35),

- osoby starsze (5),
- osoby słabe (7)
- mąż(4),
- babcia (1),
- teściowa (1).

Najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w opinii ankietowanych jest (w nawiasie podano ilość wskazań):

- mężczyzna (19),
- ojciec (27),
- mąż (37),
- matka (6),
- syn (3),
- rodzice (8),
- osoba uzależniona od używek (3),
- osoba silniejsza (3),
- osoba mająca problem z kontrolą emocji (1),
- osoba nie radząca sobie z problemem (2),
- osoby mające problemy psychiczne (2).

10 osób spośród 90 ankietowanych było ofiarą przemocy domowej, 24 ankietowanych zna takie rodziny, 32 respondentów było świadkiem przemocy domowej.

Świadkowie przemocy domowej podjęli następujące działania (w nawiasie podano ilość wskazań):

- ✓ udzieliłem/am pomocy ofierze (15),
- ✓ powiadomiłem/am policję (13),
- ✓ zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej (5),
- ✓ inne: powiadomiłem rodzinę (1), łagodzę sytuację (2),
- ✓ nie podjąłem żadnych działań (8).

W opinii respondentów osoba doznająca przemocy w rodzinie powinna udać się po pomoc do następujących instytucji/osób:

- na policję (63),
- do Ośrodka Pomocy Społecznej (47),
- do poradni (1),
- do szkoły (1),
- zadzwonić na telefon zaufania (3),

- do rodziny (3),
- do psychologa (4),
- do sądu (5),
- do kościoła (1),
- do prokuratury (1).

42 ankietowanych osób słyszało o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Jabłonka, 42 osób nie słyszało, 6 osób nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

Na pytanie: Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny w gminie Jabłonka? udzielono następujących odpowiedzi (w nawiasie podano ilość wskazań):

- pomoc osobom dotkniętym przemocą i sprawcom (17),
- pomoc ofiarom przemocy (8),
- pomocą (5),
- pomocą osobom pokrzywdzonym (3),
- wspiera i kieruje do instytucji (1),
- zjawiskiem przemocy (2),
- zajmuje się problemem przemocy w rodzinie i przeciwdziała jej (2),
- nie wiem (1).

3.3. Analiza SWOT

OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe - pozyskanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie - prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych - prowadzenie poradnictwa oraz interwencji w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> - brak zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia - trudności w odseparowaniu sprawców przemocy od ofiar, brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy - brak grup typu AA, ALANON - brak w Gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy

<p>przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcjonowanie w Gminie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - programowanie działań podejmowanych w Gminie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<p>w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak zaplecza zabezpieczającego egzekucję egsmisji sprawców przemocy w rodzinie, - zwiększająca się liczba osób wymagających działań korekcyjno-educacyjnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zwiększająca się dostępność wsparcia psychospołecznego i prawnego - wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia oraz rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem odwykowym - wzrost liczby profesjonalnej kadry pracującej z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi oraz dotkniętymi przemocą w rodzinie - zwiększająca się liczba rodzin objętych poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie - podejmowanie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie - zmiana postaw społecznych - wzrost świadomości o problemie uzależnień i przemocy domowej - skuteczne przepisy prawne dotyczące podejmowania terapii i leczenia - rozbudowanie współpracy z sektorem pozarządowym - skuteczne programy leczenia uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - niska skuteczność programów terapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych - wzrost agresywnych zachowań u dzieci i młodzieży, brak pozytywnych wzorców w rodzinie - znieczulica społeczna - brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - bezrobocie - rozpad rodzin - utrata zdrowia psychicznego - istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, - osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia, - ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy. - brak skutecznych rozwiązań prawnych chroniących ofiary - wydłużony tryb postępowania karnego o

- skuteczne programy pracy ze sprawcą przemocy	znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszania kar
--	--

IV. Realizatorzy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Realizatorami Programu są następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Policja,
- Sąd Rejonowy w Nowym Targu,
- Prokuratura Rejonowa w Nowym Targu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu,
- placówki oświatowo – wychowawcze gminne i powiatowe,
- gminne placówki kultury,
- placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- oraz inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu.

V. Adresaci programu

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są:

- mieszkańcy gminy Jabłonka,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie;
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

VI. Założenia oraz cele i zadania Programu

6.1 Założenia programu

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców.

1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) kierowane do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie:

- podejmowane w ramach profilaktyki,
- ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia,
- zapobieganie przemocy w rodzinie.

2) Działania interwencyjne, skierowane do dwóch grup odbiorców:

- osoby doznające przemocy – działania opiekuńcze
- osoby stosujące przemoc w rodzinie - działania pouczające i izolujące.

3) Działania wspierające, kierowane do ofiar przemocy:

- psychologiczne,
- pedagogiczne,
- terapeutyczne i inne.

4) Działania korekcyjno-edukacyjne, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów, policji i sądów, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,
- jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,
- szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konsekwentna realizacja Programu pozwoli na właściwą organizację prac Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powinna mieć wpływ na upowszechnienie wśród służb społecznych pracy przy zastosowaniu metody interdyscyplinarnej.

6.2 Cele programu

6.2.1 Cel główny Programu

Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Jabłonka oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

6.2.1 Cele szczegółowe Programu

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- 2) rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie;

CEL 1.

Tworzenie gminnego systemu współdziałania instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji					Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2016	2017	2018	2019	2020	
Działalność Zespołu Interdyscyplinarne go. Działanie ciągle.	1) co najmniej 4 spotkania zespołu rocznie 2) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, min. 1/rok 3) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 4) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce Partnerzy: Policja, służba zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA,						1) liczba spotkań zespołu 2) liczba sprawozdań zawierających diagnozę problemu przemocy w rodzinie w Gminie Jabłonna 3) liczba podjętych działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie 4) liczba zainicjowanych interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 5) liczba rozprawdzonych informacji 6) liczba zainicjowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

	rodzinie.						
Działalność grup roboczych. Wypracowanie i wdrożenie systemu współdziałania pracowników poszczególnych instytucji i organizacji w sytuacji zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie. Działanie ciągle.	<ol style="list-style-type: none"> 1) posiedzenia grup roboczych rocznie, min. 1 posiedzenie do NK 2) uczestnictwo w posiedzeniach przedstawicieli instytucji partnerskich: min. 80% obecności, 3) prowadzenie procedur Niebieska Karta, 4) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie: 100%, 5) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy: 100%, 6) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań: 100%. 	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce</p> <p>Partnerzy: Policja, służba zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA,</p>					<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba posiedzeń grup roboczych 2) frekwencja przedstawicieli poszczególnych instytucji i organizacji biorących udział w posiedzeniach grup roboczych 3) liczba wszczętych procedur Niebieska Karta 4) liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta 5) liczba opracowanych planów pomocy w indywidualnych przypadkach 6) liczba rodzin objętych monitoringiem 7) liczba diagnoz sporządzonych przez pedagoga, 8) liczba wniosków do GKRPA, 9) liczba powiadomień o popełnieniu przestępstwa, 10) liczba wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka, 11) liczba osób skierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy

									12) liczba osób skierowanych do poradnictwa specjalistycznego w PCPR 13) liczba notatek z monitoringu 14) liczba innych dokumentów
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Przewidywane efekty dla celu 1:

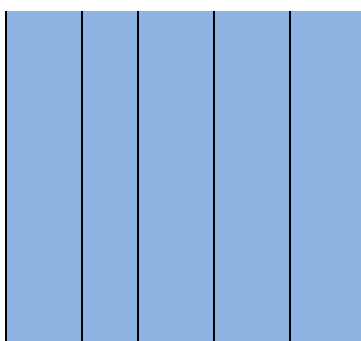
- poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania służące zapobieganiu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności realizowanych działań poprzez łączenie zasobów, wymianę informacji, zwiększenie spektrum oddziaływania.

CEL 2.

Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji					Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2016	2017	2018	2019	2020	
Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania	1) szkolenia specjalistyczne dla osób przeprowadzających interwencję oraz dla specjalistów pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej: min. 2	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy:						1) liczba osób uczestniczących w szkoleniach 2) liczba przeprowadzonych szkoleń 3) liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych

przemy w rodzinie. Działania cykliczne.	rocznie, 2) szkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego: min. 2 rocznie 3) poznawanie dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy: udział w 1 wizycie studyjnej rocznie,	Instytucje szkoleniowe, poradnie, NGO		
--	---	---------------------------------------	---	--

Przewidywane efekty dla celu 2:

- profesjonalizacja kadry instytucji o organizacji działających w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności działań poprzez wdrażanie skutecznych programów interwencyjnych.

CEL 3.

Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji					Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2016	2017	2018	2019	2020	

Poradnictwo rodzinne, psychologiczne i prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Działanie ciągłe.	100% osób doznających przemocy ma możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie						1) liczba specjalistów zaangażowanych w świadczenie porad 2) liczba osób objętych poradnictwem
Interwencja kryzysowa. Działanie ciągłe.	100% osób doznających przemocy kwalifikujących się ma możliwość skorzystania z interwencji kryzysowej.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej						liczba osób/rodzin objętych interwencją kryzysową
Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Działanie ciągłe.	100% kwalifikujących się ma możliwość skorzystania z uczestnictwa w grupie wsparcia.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: NGO						1) liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia 2) liczba grup wsparcia
Praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą. Działanie ciągłe.	100% rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie jest objętych pracą socjalną	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej						liczba rodzin objętych pracą socjalną

Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży. Działanie ciągłe.	100% dzieci szkolnych objętych programem rocznie	Jednostka koordynująca: Szkoły Partnerzy: Policja, placówki kultury						liczba dzieci objętych programem
Realizacja kompleksowych programów ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Działanie ciągłe.	1) współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnych matek, 2) kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy: 100% osób, 3) praca socjalna z osobami doznającymi przemocy: 100% osób, 4) poradnictwo prawne, psychologiczne: 100% osób, 5) 60% osób objętych kompleksowym programem wsparcia	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, Szkoły, Policja, NGO, Służba zdrowia						1) liczba osób objętych kompleksowym programem wsparcia 2) liczba realizowanych działań 3) liczba partnerów uczestniczących w programie

Przewidywane efekty dla celu 3:

- zwiększenie skuteczności prowadzonych oddziaływań,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy,
- kompleksowa poprawa sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie.

CEL 4.**Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji					Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2016	2017	2018	2019	2020	
Działania korekcyjno-educacyjne skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie. Działanie ciągłe.	100% kwalifikujących się ma możliwość udziału w programach korekcyjno-educacyjnych dla 100% osób stosujących przemoc w rodzinie	Jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, NGO, OPS						1) liczba osób skierowanych do programu 2) liczba osób objętych programem 3) liczba osób, które zakończyły program 4) liczba osób – sprawców przemocy, którzy po zakończeniu programu nie stosują przemocy

<p>Działania podejmowane w ramach procedury Niebieska Karta wobec sprawców przemocy. Działanie ciągłe.</p>	<p>Objęcie działaniami w ramach procedury NK 100% sprawców przemocy domowej</p>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: GKRPA, Szkoły, Policja, NGO, Służba zdrowia,</p>						<p>1) liczba osób objętych działaniami 2) liczba zakończonych procedur Niebieska Karta ze względu na ustanie przemocy</p>
--	---	---	--	--	--	--	--	---

Przewidywane efekty dla celu 4:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w rodzinie poprzez objęcie oddziaływaniem sprawców przemocy,
- systematyczny spadek liczby rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, w tym szczególnie ponownie wszczynanych procedur w tej samej rodzinie.

CEL 5.

Wzrost poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji					Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2016	2017	2018	2019	2020	
<p>Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej podejmujące problematykę przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zjawiska przemocy domowej, • możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • ochrony przed przemocą domową. <p>Działania cykliczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) zamieszczanie informacji na stronach internetowych UG, OPS, szkół, 2) organizacja spotkań podejmujących problem przemocy – 1 debata rocznie, 3) popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy, np.: spotkania sołeckie, Rada Gminy, wywiadowki dla rodziców, gabłota w UG 4) opracowanie lub pozyskanie materiałów informacyjnych tj. ulotek, informatorów, poradników i 	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: GKRPA, Szkoly, Policja, NGO, Sluzba zdrowia</p>						<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych 2) liczba zorganizowanych spotkań 3) liczba potwierdzonych zgłoszeń o podejrzeniu stosowania przemocy domowej 4) liczba opracowanych lub pozyskanych materiałów informacyjnych

	rozpowszechnienie ich w miejscach użyteczności publicznej						
Realizacja i uczestnictwo w kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia w rodzinie. Działania cykliczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1) organizowanie lokalnych kampanii społecznych kierowanych do osób doznających przemocy w rodzinie, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc: 1 kampania rocznie, 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w realizacji akcji edukacyjnych i kampanii mających na celu zmianę świadomości społecznej w obszarze przemocy w rodzinie: ilość partnerów kampanii, 3) udział w kampaniach o zasięgu ponadlokalnym: 1 kampania rocznie 	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: Policja, NGO, placówki oświatowe, placówki kultury, GKRPA</p>					<ol style="list-style-type: none"> 1) liczba zorganizowanych kampanii 2) liczba partnerów społecznych zaangażowanych do współpracy 3) liczba kampanii o zasięgu ponadlokalnym, w których gmina bierze udział

Przewidywane efekty dla celu 5:

- wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie,
- wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na sygnały mogące świadczyć o przemoc domowej,
- wzrost świadomości społecznej na temat różnych rodzajów przemocy,
- zmiana postaw społecznych.

VII. Źródła finansowania programu

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

- budżet Gminy Jabłonka,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Źródła finansowania zadań realizowanych przez Gminę Jabłonka i jej jednostki na 2016 rok określone są w uchwale budżetowej na rok 2016. Szacunkowy roczny koszt realizacji programu w 2016 roku wynosi 21 000,00 zł. Prognozuje się, iż w 2017 roku koszt programu wyniesie 23 000,00 zł, w 2018 roku – 25 000,00 zł, w 2019 roku – 27 000,00 zł, w 2020 roku 29 000,00 zł.

VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez, np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym
- Roczna ocena wdrażania Programu.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę przedstawi wójtowi, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań. Zespół również będzie wnioskował

o aktualizacje Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych, operacyjnych czy zadań. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 5 lat. Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,
- przyczynić się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy.

Sposób kontroli realizacji programu:

1. W terminie do dnia 31 stycznia każdego roku Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce składa Wójtowi Gminy Jabłonka roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
2. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy Jabłonka składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
3. Sporządzanie przez OPS sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Załączniki

ANKIETA nr 1

ANKIETA

SKIEROWANA DO UCZNIÓW GIMNAZJUM Z TERENU GMINY JABŁONKA NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY

Ankieta, jaką masz przed sobą jest całkowicie anonimowa, a Twoje wypowiedzi posłużą do analizy statystycznej. Bardzo prosimy o szczerze jej wypełnienie.

Wiek .....

Płeć: K M

Przy wybranej odpowiedzi proszę wstawić krzyżyk.

1. Czy spotkałeś/aś się ze zjawiskiem przemocy?

TAK

NIE

1a. Jeżeli Tak: to gdzie? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- w domu
- w szkole
- na podwórku
- w autobusie
- w innym miejscu (gdzie?).....

2. Co według Ciebie jest przemocą? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- bicie
- kopanie
- popychanie
- wyśmiewanie
- poniżanie
- kradzież
- grożenie
- plotkowanie
- krzyki, przekleństwa
- wypisywanie złych rzeczy o koleżance/koleździe w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie
- składanie seksualnych propozycji
- zmuszanie do seksualnych czynów
- inne, jakie?.....

3. Czy byłeś/aś kiedyś ofiarą przemocy?

TAK

NIE

3a. Jeżeli Tak: to kto wobec Ciebie stosował przemoc? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- rodzice
- inni członkowie rodziny, kto.....
- koledzy/koleżanki
- inni, kto?.....

3 b. Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?

- bicie
- kopanie
- popychanie
- wyśmiewanie
- poniżanie
- grożenie
- plotkowanie
- ukradziono mi moje rzeczy
- krzyczano na mnie, przeklinano
- wypisywano o mnie złe rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- zamieszczono bez zgody moje zdjęcia w Internecie
- dawano seksualne propozycje
- zmuszano do seksualnych czynów
- inne, jakie?.....

4. Czy stosowałeś/aś przemoc wobec innych?

TAK

NIE

4a. Jeżeli Tak: dlaczego stosowałeś/aś przemoc? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- z chęci zysku
- z chęci zaimponowania innym
- pod presją innych
- dla zabawy
- inne odpowiedzi.....

5. Co zrobiłbyś/aś w sytuacji gdybyś był/a świadkiem przemocy? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- zgłosił(a)bym osobie dorosłej
- stanął(a)bym w obronie pokrzywdzonego
- bał(a)bym się, nie reagował(a)bym
- przyglądał(a)bym
- udawał(a)bym, że nie widzę
- podjąłbym/podjęłabym inne działania, jakie?.....

6. Jak sądzisz do kogo powinna się udać osoba doznająca przemocy? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- do rodziców
- do nauczycieli
- do dyrektora szkoły
- na policję
- do innej instytucji, jakiej?.....
- nie mówić nikomu

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety

ANKIETA nr 2

ANKIETA NA TEMAT WYSTĘPOWANIA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE JABŁONKA

Ankieta, jaką ma Pani/Pan przed sobą jest całkowicie anonimowa, a Pani/Pana wypowiedzi posłużą do analizy statystycznej. Bardzo prosimy o szczerą jej wypełnienie.

Wiek .....

Płeć: K M

Przy wybranej odpowiedzi proszę wstawić krzyżyk.

1. Jak Pan/Pani sądzi, czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy domowej?

TAK

NIE

2. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

pełnych

- niepełnych
- wielodzietnych
- wielopokoleniowych
- rodzinach mających poważne problemy materialne
- rodzinach mających poważne problemy z wychowaniem dzieci
- rodzinach z problemem nadużywania alkoholu
- we wszystkich wymienionych
- innych, jakich?.....

3. Jakie zna Pan/Pani rodzaje przemocy domowej? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- fizyczna
- psychiczna
- ekonomiczna
- seksualna
- inna, jaka?.....

4. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- groźby
- popychanie
- bicie
- stała krytyka
- ograniczanie środków na życie
- zabieranie pieniędzy
- krzyki, przekleństwa
- wyśmiewanie, poniżanie
- „ciche dni” (miesiące)
- zmuszanie do kontaktów seksualnych
- odbieranie ulubionych rzeczy
- inne, jakie?.....

5. Kto według Pana/Pani najczęściej pada ofiarą przemocy w rodzinie?

.....
 .....

6. Kto według Pana/Pani najczęściej jest sprawcą przemocy w rodzinie?

.....
 .....

7. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy domowej?

TAK

NIE

8. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

TAK

NIE

9. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

TAK

NIE

9a. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

udzieliłem/am pomocy ofierze

powiadomiłem/am policję

zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej

inne, jakie?.....

nie podjąłem żadnych działań

10. Jak Pan/Pani sądzi gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy w rodzinie?

.....
.....

11. Czy słyszał Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Jabłonka?

TAK

NIE

11a. Jeżeli TAK: Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny w gminie Jabłonka?

.....
.....
.....

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety